

În provincia Chilii (din America meridională), în timp de 15 ani, adică de la 1822 până la 1835, s'a scît țara la o întindere de 200 mile geografice și s'a văzut că multe stînci la țărmuri, care erau ascunse sub apă, s'au făcut vizibile, esute afară din mare, la o înălțime de 2—3 metri. Dară nu numai țărmurile, ci și fîndăle țării, s'a ridicat acolo, și unde mai înainte era o mare adîncime în kîț pîteaș să știe pe dînsa corăbi, pe țrmă ana s'a micșorată intr'atîta, în kîț oamenii în aceste locuri treceau marea pe jos.

În India orientală s'a întîmplată ună asemenea evenimentă, în anul 1819. O văcă de țeară la o întindere de 20 mile geografice lungă și 6 mile largă, s'a ridicat în mijlocul unei kîmpii, că totăle plane. Dară nu departe de această ridicare țtre sădă, din kontra s'a lăsată în jos o văcă mare de țeară, în kîț satul Sindre, care avea și o fortareță, s'a nekată în mare.

Este o circumstanță remarcabilă, că în diferite istorii la diferite poplă răsămă că, povestesc de orăme întrei că totă locuitorii lor, că au fost îngrăite de pîmintă, remîndă în locul lor niște lacuri nesăzite pline de gaze mîfite

și mortale; ori că s'a făcută în pîmintă niște crepătură mari, unde s'au formată lacuri care mai înainte n'au existat, s'au că au esută acolo izvoare de apă rece și hăuze de apă fierbinte, la o înălțime gigantă, pe kîndă rîșile de mai înainte au scîmbată direkțiunea lor, s'au că s'a făcută că totăle nevăzute. S'au că vorbescă de locuri șie în mijlocul țării s'au ridicată mîncă gigantă, s'au că mîncă s'au răsătată și s'au făcută nevăzută, s'au că insule s'au ridicată în mijlocul țării, și că keară unde e acum Oceanul, era odată văcă și unde e văcă acum era odată fîndăle țării.

Toate aceste tradițiuni poplăre și mai că seamă aceea despre potopă (diluviu) care este descrișă nu numai în istoria sacră, ci este și o tradițiune poplăre la o înălțime de poplă, răsăndă peste totă pîmintă *), nu potă fi desprecuate ca niște basme; ci din kontra kîndă facemă o comparațiune între fenomenele ce s'au întîmplată în zilele noastre că unele raportate între niștele tradițiuni poplăre, o ș ne îndreptăm că, departe d'a le sokoti toate de basme, din kontra aceea ce raportează, are o mare probabilitate că s'a și șmată așa. Ală dată kîndă vomă voră despre istoria pîmintă,

*) Tradițiunile poplăre kănoskăte asăpra potopă și diferite națiuni de la răsărită până la asă sintă cele șrmătoare:

La Indieni. (În India orientală), în poema Marapara (tradă în limba Țermană de Boek); dăne această tradițiune s'a întîmplat potopă în anul 3500 înainte de Xristos la 8 Noembrie (9-lea Avateras al Indienilor).

La Kinezi. Foa, Foi să Voi (care nu poate fi altă de kît Noe, insă scîmbată N în B fiindă aceste două literă foarte asemănătoare în alfabetul evraic) a văzut potopă în anul 3461 înainte de Xristos.

La Iaponezi. Dăne tradițiunile lor s'a întîmplat potopă în anul 3424 înainte de Xristos.

La Persiani. Tradițiunile lor despre potopă seamă multă că aceea ce zice Biblia, insă la persiani Noe se keamă Kaimos, potopă a fost pricinăit print'ăni kometă, care s'a apropiat de pîmint.

La Arabi. Dăne tradițiunile lor a fost potopă în anul 3478 înainte de Xristos.

La Kaldei șșrează nume de Ksisstro în tradițiunea asăpra potopă; zica potopă și la

ei este (iarăși ca și la indieni) 8 Noembrie să 17 tezine ale lor).

La Fenicieni șșrează un omă T o at în ale țării zile s'a akonepit pîmintă că apă, apoi ne șrmă s'a desă o țără în pîmintă pe unde s'a întors ana.

La Egipteni este tradițiunea asăpra potopă și foarte vorată în nume și în fante; Tifon (zeul răsădă) a văsat ana asăpra pîmintă, dar S e s o s t r i a șșnată că o țătre, această țătre a și păs'o în țeră (intr'o kăntăre șteloră), potopă s'a întîmplat la 8 Noembrie (17 adep) în anul 3512 înainte de Xr.

La Eleni șșrează înnekăziune în vremele lă Dekaziōn la anul 3559 înainte de Xr.

La Țermani vekă din Ețropa, se povestemă că la moartea lă Valter s'a întîmplată potopă.

La Mexikani vekă (în America) șșrează un nume T o p o i (Noe al lor) care a văzut potopă. În țărmurile lor a fost zărvăit o kometă care vărșă apă pe pîmint.

În toate tradițiunile poplăre s'a șșirăit evdimentă potopă în lăna țătoare (Asăstă).

o s'z vedemš, k'z potopelš s'aš dil'vivis este akšmš priimitš in štiiŋca ŋeoloŋieŋi ka o fant'z net'g'đđit'z kare s'a žrmatš odat'z ne p'mintš, inainte de nenšmerošii sekol'i, ši kare a skimbatš k'z totelš sšprafada p'mintelš, ale k'zpora žrme se g'sesekš ši akšmš pretštindenea in p'mintš.

Aša dap in prezinca žnopš asemenea fante, čine oare va k'zteza s'z neče ačeea če raport'z Pliniu, print'p'o tradiišne ponelarp, arštindš k'z, inszla Sici'lia n'a fostš totš d'asna o insz'z či in tim'zri'le primitiv'e era žnit'z k'z Italia ši k'z in žrma žnš k'zremžrš, Sici'lia s'a senaratš de p'mintelš Itali'i, ši s'a f'k'k'itš o insz'z deosebit'z; totš žnš asemenea evenementš, adek'z žn k'zremžrš, a senaratš insz'la Chypre de p'mintelš Syri'e (Asia) ši insz'la Eubea (Negroponte) de čeara Beol'ieŋi?

O tradiišne maŋ k'zrioasž ši de čea maŋ mare imporanč'z, se g'zsehte la Aristotel'š. Elš arat'z k'z, tradiišni'le Ešip'čienilor antič'i žikš: k'z in lokelš žnde o akšmš marea Atlantik'z, (kare desparte kontinent'z'z n'zoš, adek'z Amerika de kontinentš vekiš, adek'z Ežropa, Asia ši Afrika), k'z akolo žikš ei, era odat'z o parto a p'mintelš negremitš maŋ mare de kitš Ežropa ši Afrika impreznž, k'z ačeast'z parte a žskat'z'z se n'zmea Atlantis, ši k'z int'p'o noante toat'z ačeast'z parte imenzš a p'mintelš, toat'z ačeast'z žrme k'z totš če avea ne d'insa, s'a k'zfndatš in s'p'nelš mžrei, ši in lok'š'i a emiš marea Atlantik'z, kare esist'z ši akšmš! Eat'z k'z d'žne ačeste tradiišni, marea Atlantik'z o mormintelš vastš ši imenzš alš žneŋ žrme antiče!

Imažinaišnea noastr'z p'zmine inkremenit'z šp'riat'z d'ačeste imažine teribil'e, d'o žrme int'rearž, k'z toate če era ne d'insa, nenšmeroase fiinče vii, nenšmerošii ponel'i ši imperii, f'k'kindž-se nevz'zhte int'p'o noante ingronindž-se in val'zri'le Očeanelš pent'z totš d'asna f'zr'z ka s'z remi'e v'p'o žrmtž, v'p'o memorie d'ačeast'z žrme k'z toate f'zr'mžsežile ši podoabele ei!

Dap in raport'z'z ridik'zrei č'zrmžri'lorž mžrei, fantele ačestea s'intš es'p'imate la aštopii de maŋ nainte int'p'žnš modš partik'zlarš. Kindš o čearž impreznž k'z č'zrmžri'le ei s'a ridikatš, ei aš žisž k'z « marea s'a petrasž » ear kindš din kontra o čearž s'a k'zfndatš maŋ mžlš in mare, ei aš žisž « marea a inekatš čeara. » Aša dapš

aš raportatš ei la mare, ka la prinčipelš mobilš (mišk'ztorš) toate skimž'ri'le poziišneŋi če s'aš aršt'atš int're kontinentš ši Oceanš, ne kindš žskat'z'z, ka žnš če nemobilš, n'aš p'zštš ei s'z ši imažine k'z elš 'ši skimž'z poziišnea sa, adek'z: se s'zic ši se k'zfndž. Oamenii de štiiŋca moderne s'intš de opiniišne k'z totelš kontrarie. Ei aš k'znosk'itš k'z dint'p'adevžrš la žnele evenemente lokale, s. e. žnele k'zremžre, val'zri'le mžrei int'p'itate s'aš ridikatš, s'aš v'zpsatš neste kontinentš ši aš nekatš p'zrčii insemnate dint'p'insz'z, s'aš k'z aš p'zntš v'z'k'z'čii mar'i din kontinentš ši aš formatš insz'le, prek'zmtš amš v'z'z'č'o la insz'la Sici'lia, ši maŋ la totš arxinelag'z'z grečesekš ši indianš, kare negremitš s'intš prodžse prin p'znt'zri žrmate de apele Očeanelš'i la k'zremžri ši la alte asemenea evenimente est'raordinare. Dap afarž d'ačeste evenimente lokale, čele maŋ mar'i katastrofe čenerale kare s'aš int'implatš niŋž akšmš ašžp'ra g'lobelš'i p'mintesekš, kare aš avšlš inf'uzenče destelš de mar'i in istoria sa, ši kare aš skimbatš niŋž la žnš gradš toat'z forma sšprafedeŋi sale; toate ačeste evenimente s'intš prodžso prin kontinentš dap n'z prin Oceanš.

Ačeast'z teori'e kare se n'zsehte *teori'e osui'aišneŋi kontinentelš'i ši a konstančei nive'elš'i Očeanelš'i*, este baza ŋeoloŋieŋi moderne. Ea a permisž a es'plika niunte fenomen'e ŋeoloŋiče foar'le k'zrioase ši niŋž akšmš neesplika'bile. S. e. s'a g'zsitš ne v'z'f'elš mžri'lorž foar'le inaltš (ne Alpi ž. č. l.) končilii s'aš skočii de mare ingronate in nenšmeroase k'z'z'čimii ši ašezate in formž de strate (p'indžri) intokmaŋ k'zmtž le g'zsimš ne f'zndžlš mžrei. Aša dap era provatš, k'z lokelš žnde este akšmš v'z'f'elš žnš mžnte inaltš, de mžl'te miŋ de ničioare neste nive'elš mžrei, al'z dat'z a fostš ingronatš in s'p'nelš mžrei, formindš kearš o parte a f'zndžlš'i Očeanelš'i.

Dap prin če evenimentš est'raordinarš, s'a int'implatš, k'z f'zndžlš čelš adinkš alš Očeanelš'i, n'z n'zmaŋ k'z s'a f'k'k'itš vizibilš, va ink'z s'a s'z'itš la o in'z'čime de miŋ de ničioare neste nive'elš mžrei?

Aiči d'žoe p'zš'znsžri s'intš posibil'e, adek'z: ori s'z ne imažin'zmtš k'z apele Očeanelš'i aš kov'z'p'itš odat'z v'z'f'zri'le mžri'lorž inaltš de akšmš ši ne žrmtž s'aš petrasž, ori s'z ne ima-

пінтмѣ, къ нівелвалѣ мерілорѣ ера атлнчі ка ші акзмѣ, інсѣ дін казза лѣкрѣреі газелорѣ сѣбле-рпне, с'аѣ рідікатѣ знеле локзрі але пѣмінтлвлі, ешндѣ афарѣ дін сінвлѣ Очанвлѣ, ші змлінд-дс-се піпѣ ла інвлдїмеа мѣнцілорѣ актвалі, каре се пѣмескѣ stratifiate, сїнд-кѣ сінтѣ компѣсе де страте де пѣмінтѣ кѣ рѣмѣшїде де анїмале, каре трѣсекѣ ін маре.

Каре дін ачесте дѣоє інотезе есте маї аде-врѣатѣ ?

Геологїї модерні прїїмескѣ чеа д'а дѣоа ; еатѣ ші аргѣментеле лорѣ. Ана, зїкѣ еї, е-сте сѣпѣсѣ лепої екзіліврлвлі статїкѣ, адекѣ, пѣ се поате ка ана сѣ fie грѣмѣдїтѣ інтр'знѣ локѣ маї мѣлтѣ ші інтр'знѣ алвлѣ маї пѣдїнѣ, чї чере ка нівелвалѣ еї сѣ fie претїлїнденеа еквалѣ. Аша дар, дакѣ Очанвлѣ арѣ фї ажѣнсѣ одатѣ піпѣ ла вїрѣвлѣ мѣнтелї Montblanc, знде рѣсімѣ акзмѣ рѣмѣшїде де анїмале де маре, пегрешїтѣ трѣ-взіа ка Очанвлѣ сѣ фї інкондїрѣатѣ тотѣ глоблѣ пѣмїнтескѣ піпѣ ла ачестѣ інвлдїме пїрантїкѣ. Апої дакѣ тотѣ глоблѣ пѣмїнтескѣ, а fostѣ одатѣ інвелїтѣ інтр'о стрѣтѣ де апѣ д'о інвлдїме де 10,000 пічіоаре, че с'а фїкѣтѣ ачестѣ кѣтѣдї-ме инфїнїтѣ де апѣ ? Знде с'а скѣрѣсѣ ші с'а фїкѣтѣ певѣзѣтѣ ? Оаре поате ін сінвлѣ пѣмїнтлвлі. Дар аколо есте фокѣ, еарѣ пѣ апѣ. Ачестѣ аргѣментѣ ші мѣлате алте маї дїректе, аѣ хотѣрїтѣ не оа-менїї де шїїнѣ а се декларѣ пентрѣ інотеза а дѣоа, адекѣ: кѣ нівелвалѣ мѣреї пѣ с'а скїмбатѣ пічі одатѣ, чї кѣмѣ есте акзмѣ ера ші ла ін-чепствлѣ есїстендеї пѣмїнтлвлі, інсѣ фаца контї-нентлвлі (зскѣтлвлі), с'а скїмбатѣ дін казза рїдї-кѣрїлорѣ че с'аѣ зрматѣ кѣ дїнсвлѣ ; прїн зрмаре ла епочеле д'інтїїш але есїстендеї пѣмїнтлвлі, Езропа s. e. ера маї тоатѣ кѣсѣндатѣ ін Очанѣ, ші токмаї не зрмѣ ін дїферїте рїндѣрї с'а сѣїтѣ дін сінвлѣ Очанвлѣ шїрѣрїле де мѣнцїї Алїї, Піренеї, Карпатї ші імпрезнѣ кѣ дїншїї маї тоа-те піпѣ ла інсѣла чеа маре пе каре о лѣмїмѣ Ез-ропа. Дар еатѣ знѣ лѣкрѣ ші маї кѣрїосѣ. Геологїї сінтѣ ін старе а хотѣрї каре дїнтр'ачесте шїрѣрї де мѣнцїї аѣ ешїтѣ маї нїнте дін сінвлѣ мѣреї, ші каре маї пе зрмѣ. Еатѣ кѣ ценївлѣ шїїнѣдеї есте ін старе а лѣмїна кѣ флѣкѣра са етерпѣ кеарѣ ші секвлеле челе маї депѣртате, челе маї обскѣре, челе маї каотїче, кїндѣ пѣмїнтлвлі ера інкѣ театрлѣ лѣнтелї елементелорѣ ревеле, кїндѣ

їнкѣ пічі о сїїнцѣ інсѣфлѣдїтѣ пѣ рѣсѣфла пе сѣ-прафаца са !

Сінтѣ о мѣлїме де фанте каре конфірмѣ (інтрѣсекѣ) опїніснеа геологїїлорѣ д'акзмѣ ін рапортлѣ рїдїкѣрї ші осчїлѣдїзнеї контїнентлвлі ші констандеї нівелвалї мѣреї.

Сінтѣ кїте-ва ораше ін нордлѣ Італїеї каре ін тїмпѣрїле антїче ераѣ пѣсе лїнгѣ маре ші акзмѣ се афлѣ депѣртате де дїнса. S. e. Hydra (Adria) ера одатѣ знѣ порѣ де маре, еарѣ акзмѣ ачестѣ орашѣ се афлѣ ла о депѣртаре де шасе оре де мареа Адриатїкѣ. Аша дар ін тїмпѣрїле исторїче нордлѣ Італїеї с'а сѣїтѣ інчелѣ ші інвїзібілѣ дін сінвлѣ мѣреї. Ла знеле пѣнк-те дін сѣдлѣ Італїеї с'а обсерватѣ знѣ фено-менѣ контрарїѣ, адекѣ: пѣмїнтлвлі се кѣсѣндѣ дін че ін че маї мѣлтѣ ін маре.

Ін Швеція с'а обсерватѣ о чїрконстанцѣ пѣ маї пѣдїнѣ кѣрїосѣ. А fostѣ аколо де мѣлтѣ опї-ніснеа генералѣ, кѣ пѣмїнтлвлі се рїдїкѣ дін че ін че маї мѣлтѣ, інсѣ Akademia дін Upsala, ін анвлѣ 1731, врїндѣ а верїфіа ачестѣ, а пѣсѣ атлнчі нїште семне пе дѣрмѣрї ші с'а інкредїн-датѣ кѣ, інтр'адевѣрѣ Швеція се рїдїкѣ дін че ін че маї мѣлтѣ дін сінвлѣ мѣреї Балтїчї. Кїте-ва оре департе де Стоколмѣ, сѣпїндѣ адїнкѣ ін пѣ-мїнтѣ аѣ датѣ нѣште нїште корѣвїї дѣрїмате ін-гропате ін пѣмїнтѣ, ші прїнтр'ачестѣ с'а кѣнос-кѣтѣ кѣ, аколо знде с'аѣ інекатѣ ачесте корѣвїї, а fostѣ одатѣ сѣндлѣ мѣреї, апої пе лїнгѣ ачестѣ рїдїкаре с'а обсерватѣ ші о лѣсаре ін жосѣ сѣѣ кѣсѣндаре а знелї пѣрїї а Швеїеї, ла дѣр-мѣрїле Scanїеї. Аколо деара се ласѣ жосѣ ін маре ла fie-каре сѣтѣ де анї кѣ кїдї-ва стїнженї ; нѣште кїдї-ва секолї, поате кѣ дѣра ачестѣ ва фї інекатѣ кѣ тотлѣ. Еатѣ дар кѣ, Scandinavia осчїлѣ, о парте дін дѣра ачестѣ се рїдїкѣ тотѣ мереѣ дін сінвлѣ мѣреї, пе кїндѣ партеа чеа-лаатѣ сѣ ласѣ тотѣ маї жосѣ ін сѣн-длѣ мѣреї.

Ін дѣрмѣрїле окчїдентале але Гроенландеї, с'а обсерватѣ асеменеа о кѣсѣндаре зшоарѣ, дар прогресївѣ а пѣмїнтлвлі ін маре ; асеменеа об-сервадїзнї с'аѣ фїкѣтѣ ші ла знеле інсѣле ін мареа індїкѣ ші ін Очанвлѣ челѣ маре.

D. Boussingault, а мѣсѣратѣ інвлдїмеа мѣнцїлорѣ Andes, кѣ 30 де анї маї тїрзії де кїтѣ D. Humboldt ші а рѣсїтѣ кѣ інтр'ачешї 30

сая, кэ toate evenimentele sale remarcabile, кэчй ачестэ арборэ а асистерэ ла toate ачесте evenimente, елэ este singurэля мартэре немэриторэ, рэмасэ в мижлокэля хней неире ценерале; ка о крече mare втп'энтэ чимитирэ, аша стэ ачестэ арборэ цигантикэ вконтрэспатэ де пенэмероасе морминте, але ценерацисилорэ трекуте де оаменй, animale ши кепрэ де тотэ регнэля вегеталэ. Na-

полеонэ, киндэ а врэтэ стэ апринэзэ кэрацис ши имагинациснеа солдацилорэ стэ в вэбляиле дин Египтэ, внаинтеа Парамиделор ле а зисэ: « Din впрэляэ Парамиделорэ ачестора 40 де секолй се хитэ пе вой » Киндэ стэ чине-ва внаинтеа арборэляй Боавэвэ, ноате стэ ши зикэ: 50 де секэля вмпрезэ кэ тоатэ история лэмея, се хитэ аспра mea!

Чеайлэ Kinezesкэ.

Articolulэ аяэ 2-леа, Kulesэля ши препарациснеа лэя.

В комержуэ се аляэ дэоз фелспй де чеайэ Kinezesкэ, адекэ чеайэля верде, ши чеайэля негрэ. Оаменй 'ши вквэнескэ кэ ачаста провине дин дэоз планте, аша а fostэ май наинте ши оуниэнеа Натэралистилорэ, встэ нэ е аша, чй аминдэоз провинэ динт'энтэ фелспй де плантэ ши дйферинца колоарей лорэ провине дин дйферинца модэляй прегэирей.

Стэ vedemэ акэнтэ кэнтэ се препарэ в Kina чеайэля верде ши чеайэля негрэ.

Дэуп че аэ кэлесэ foile чеайэляй, атэчй ле втвдэ пе нэеле сэвэирй де ватэвэсэ ка стэ се кэсэче; втп'о орэ с'аэ дэоз, foile с'аэ кэкайэ, дэп тотэ нэ стэ в стэро а се консерва мэляэ тивнэ ши стэ нэ се стриче; де ачэа Kinezий нэнтэ акэнтэ foile в тирэяй де fierэ, кэре ле вкэлязескэ тэре ла фокэ, ши и-аэ сеама кэ местекэ неинчэ-татэ foile в тирая кэ хнэ вэцэ, ка стэ нэ се арэзэ; астэ-фелспй foile неирдэ май тоатэ хмезеала лорэ, Kinezий теаэ foile в мивэ ши дэуп ачэаста ле апасэ тэре ка стэ кэргэ динт'инселе пестэляэ де хмезеалэ, че поате а рэмасэ вкэ втп'инселе; дэп'ачэаста, хнэ аляэ лэкрэторэ ле пэне дин нэоз пе ниште тэляге де fierэ, кэре ле цине peste хнэ фокэ modэратэ де кэрэвнй, ка стэ се прэжэаскэ ши еле се вивэрескэ де sine фэ-квндэ-се сэляэ ши приимвдэ форма кэре о аэ foile де чеайэ дин комержуэ к'о колоарэа верде вкэисэ. Дэуп о орэ с'аэ дэоз чеайэля е гата ши поате стэ рэмияе аяэ втп'ей ши стэ нэ се стриче. Дэп чеайэ, нэ нэмай кэ нэ се стрикэ дэп'ачэастэ прэжэитэре ла кэлядэре, чй дин контракэитирэ вкэ в валорэ, кэчй атэчй се десвоалэ втп'инсэля аромэ (одоарэа) са кэноскэ кэ-

ре пе плэче аляэ де мэляэ ши ачэастэ аромэ este prodэсэ втп'энтэ фелспй дэ хнтэ ароматикэ кэре се формэазэ дин foй, пе киндэ се прэжэскэ (в привинца ачэаста чеайэля сэачэпэ кэ кафеаоа, кэчй ши втпринса се десвоалэ хнэ хнтэ ароматикэ киндэ се прэжэште). Кэ toate кэ дэуп нэмителе операциснй чеайэля е гата, встэ внаинте де аляэ пэне в кэтилэ ка стэляэ тэмеацэ в Европа, Kinezий лээ вивэре в май мэляэ ривдэспй ка стэляэ кэреге де пэлеро ши де гэноис, кэре поате с'а мивитэ де динсэляэ. Кэ китэ соизэля де чеайэ este май бэнтэ, кэ аляэ лээ вивэре ши лээ прэжэскэ в май мэляэ ривдэспй; де ачэа соизэляе прэвэсите де чеайэля верэля, аэ о колоарэ май вкэисэ вэвнд в вивэтэ ши стэнтэ май вкэрегите. Кэчй toate ачэсте кэвалэцэяй, foile ле кэитирэ prin репетателе прэжэитэспй в фокэ.

Де ши toate ачэсте операциснй стэнтэ foapte компэикэте, встэ тотэ стэнтэ май нэчынэ компэикэте де китэ препарациснеа соизэилорэ де чеайэ негрэ.

Вентрэ а добвнди хнэ чеайэ негрэ, Kinezий дэне че аэ кэлесэ foile, ле цинэ грэмэдите пе нэеле де ватэвэсэ еспэсэ ла аерэ, дэп нэ о орэ с'аэ дэоз, ка чеайэля верде, чй о зи втпэарэ; пе хртэ ле втэминэ мэляэ в мивнй, ка стэ се факэ моэ. Втп'эчэастэ операцисне, foile дин верэля че ераэ девинэ негрэ в кэспэ де ките-ва оре, тотэ атэчй аэ неирдэстэ эле ши дин пэтереа лор амецитоаре, (де ачэа нэмай соизэляе де чеайэ тэре ши амецитоаре, стэнтэ еспэсе ла операциснеа ачэаста, ка стэ денге негрэ). Чеайэля негрэ, ка ши челэ верде, кэитирэ атэчй принэляэ (хнтэляэ) ароматикэ. Вэвндэ кэ с'а хртэстэ

aveastă skimbare în coloarea ceaială, Kinezii puză foile în tirăi ferbinte ca să se usuce bine întocmai ca la ceaia verde. După prăjitură cea d'întăi, oamenii că mîinele învîrtesc foile fărîndă-le sălă, pe urmă le întinde pe niște locuri aeroase ca să se usuce. După ce a rămasă acolo o zi, le prăjeskă de isnoavă la ună focă de cărăbni, însă numai 4—5 minute, iară le învîrteskă în mîini și pe urmă iară le espună la aeră, pentru o zi să dăoe. Astăfelă ceaială negră e de trei, patru ori prăjită în focă și de trei patru ori treksăt prin mîinele Kineziloră, ca să se usucească și să se usuce, kă se poate de bine și dăne toate aceste operațiuni ilă cărăeskă în mai multe pînduri și tocmai atăci e rata a fi puză în kăti și espediată afară, din « imperiaală cărăeskă » (Kina) în toată lumea.

Dar nă numai în forma obișnută la noi (că foi creșite) ceaială Kinezeskă este espediată afară din Kina, ci în felșirimi de forme. Așa s. e. se trimită din Kina la Tibetă, Kașmir, Tartaria și Kalmașia, ceaia în forma de cărăbni; kăci foile din soșirile mai puțină vine, Kinezii nă le încrăeskă ci le puză săb teaskă ca să se scurgă bine zeama loră, atăci foile se lăneskă zna de apă, și dăne ce s'ăă zskată, formează ca ună felă de cărăbni de țare; însă ca să se lănească și mai bine, Kinezii le amestekă că niște materii lăcioase s. e. că sînce de boă s'ăă de oae. Kinezii mîindă că găsătlă Europeiloră e cea mai delikată de kăci ațea ală Kalmașiloră, de ațea nă ne trimită aiă cărăbni de ceaia lănite că sînce, ci foi că-

pate și creșite fărăosă, și năse în plămă ca să konserve aroma loră, și ațeșe tablii de plămă sîntă năse în kăci mîci foarte elegante și zăgăbite că felșirimi de karakteri și fără dăpă găsătlă Kineziloră. În comeră se deosebeșe kăti întregi, jămătate, a patru parte și a 16 parte de kătie; o kătie întregă se kăntăreșe puțin la 330 fărăci.

Dintre felșirimile de nămiri nenămeroase kare aă ațeșe soșiri diferite de ceaia, vomă čita aiă numai unele dint'înșele, adekă soșirile următoare: din țele verzi, 1 ceaia verde imperiaală (în globăli mîci ca mazărea) 2 Tchulong, 3 Hajsan, 4 Tonkay, 5 Singlo, 6 ceaială imperiaală (neadevărătă) kare dă niște flori foarte skămpe; dintre soșirile negre deosebită, 1 Thebou, 2 Pecco, 3 Congo, 4 Souchong, 5 Padre-Souchong. Ațeșe diferite nămiri, Kinezii le dăă diferiteloră soșiri, dăne diferite province de unde vine și dăpă diferite prăparățiuni și creșățuri ale foiloră.

Așa prăgătită, ceaială înțene kăltoria sa peste toată lumea; eăă vine la noi pe zskată, și ne mare. Čeăă d'întăi kare vine în Europa, prin Persia (de ațea și nămirea lă de ceaia pșesă) de unde ilă transportă pe kămile prin țentruă Asiei, în karavane la Europa, este mai preăbită de kăci ceaială kare e transportată pe apă de la Kina în Europa, kăci merăndă pe apă, ceaială perde țeva din aroma sa preăioasă și plăksă. Dar despre konșămăținea ceaială la diferiți popă în Europa, și despre importăța lă socială și internațională, vomă vorbi în artikolă ală 3-lea.

De kăte-va zile toă končetădeni noștri vorăeskă de noștatea mare ce aă čiti'o de-zăă-ză în unele jărnale, adekă: că la 13 Iunie viitoră, o kometă va dăřima pămîntă.

Ună kare lesne kredă ori-țe, alăci kă inima săbă kare lesne se șperie de ori-țe, aă krezătlă la noștatea ațea și s'ăă

șperiată, de și în dășertă și fără fondă.

Pedaktoră ațeșă jărnală, fiindă pğată de măđi, a hotăřit a țare Dăminika viitoare la 10 ale ațeșei, între ora 10 și 11 diminaă, în sala gimnazială, o lekăiune păblikă despre komete și șnaăma păblikă în raportă ună kataklismă amerinățiloră.